

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Deciso LXIII. Argumentum. Disputatur Ubi, & Quando Sacramentum Extremæ Unctionis sit à Christo Domino institutum? Referuntur duæ opiniones. Inquiritur, An Unctio, quam faciebant Apostoli Marc. 6. 13. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

elati, & vehementis erat ingenii, ut aliis per superbiam se praeferret, merum virus sapē ejus lingua funderet, ejusque aculeos, & morsus vix quicquam etiam amicorum potuerit effugere, nec vereretur, Divum Thomam, aliosque Scholasticos Doctores inter docendum carpere, & fugillare. Interim publicata per PP. Dominicanos plenaria Indulgentia, à summo pontifice concessa facientibus eleemosynam pro restauranda Principis Apostolorum Basilica, iratus Lutherus, eo quia PP. Augustiniani erant soliti collectores hujusmodi eleemosynarum, impugnavit Indulgentiarum valorem, & Romae condemnatus erupit Anno 1517. in multiplices haeresees, quas simul collectas refert Sallies d. *S. Inquisit. libr. 3. cap. 18. Regula 288. à n. 36. & seqq.* in ejus caputio Daemonem insidentem vitum fuisse à Maximiliano Caesare testantur scriptores relati à Raynaldo ad Annum 1521. num. 42. Religioso habitu deposito Lutherus ipse sibi in uxorem assumpsit Monialem nomine Catharinam de Bare, quae etiam fuerat Abbatisa. Idem Raynald. *Ann. 1523. num. 71. & Anno 1525. num. 52. & 53.* Nullum erat vitiorum genus, quod non exercebat, solitus dicere; Concubitus tam necessarium esse homini, quam cibum. Cornel. à Lapide in *Epist. ad Roman. cap. 1. sub. vers. 26.* Tandem infensus tum Ecclesiae, tum Principibus, ac Magistratibus, cum catholicam fidem, ac publicam pacem suis haereseibus per totam Germaniam irreparabiliter offendisset, nocte antedie 17. Februarii Anni 1546. & ejus vitae 63. migravit inopinatus ad inferos, antea bene potus in cena, & dormiens suffocatus, ut creditur à Diabolo. Ricciolus ubi supra; & ex Bzovio, Genebrardo, & aliis Cornelius à Lapide in *Apocalyp. cap. 19. Vers. 21.* addens, quod ejus funus magna corvorum turba comitata est, ac etiam ingens demoniorum numerus, relictis energumenum corporibus, ut nonnulli ex ipsis nefandis spiritibus glorianter confessi sunt, reversi in eadem energumenum corpora, completo Lutheri funere; idemque referunt Tilman Brandembach lib. 7. *Sacrar. Collat. cap. 39.* & Menoch. in *Storis part. 4. Centur. 7. cap. 95.*

Quintum tandem, & ultimum argumentum, quod erat ipsius Lutheri lib. de *Captiv. Babylon. de Extrema Unct.* nec non Calvinii lib. 4. *Instit. cap. 19. §. 18.* quos recenset Emin. Card. de Lauræa d. *disp. 11. sub. num. 8.* facile resolvitur, respondendo, S. Jacobum Apostolum non fuisse institutorem hujus Sacramenti, sed ejusdem promulgatorem, ut ait Concil. Trid. d. *sess. 14. de eodem Sacramento*; & ideo virtutem conferendi gratiam, remittendi venialia, & aliquando sanandi corpus ei concessit Christus Dominus, à quo fuit institutum; non autem Apostolus, à quo fuit promulgatum; ut ante Tridentinum Concilium docuerunt illa duo luminaria magna Scholasticae Theologiae S. Thomas in 4. *Sent. dist. 23.* & Scotus eod. loco. *quest. Unic. A.* Et est notabilis illa observatio, quem facit Lindanus in sua *Panoptia lib. 4. cap. 96* quem refert Mastrius d. *disp. 6. num. 12.* quod scilicet, antequam Divus Jacobus scriberet dictam Epistolam, Sacramentum Extremae Unctionis erat in usu apud fideles; quibus jam traditum fuerat per praedicationem Apostolorum. Igitur Divus Jacobus non fuit Auctor hujus Sacramenti, neque illud instituit; sed primus fuit, qui ipsum scripto promulgavit, cum antea viva voce ab eodem Apostolo, tum ab Apostolis aliis fuisset promulgatum,

& practicum cum fidelibus infirmis tanquam institutum à Christo, à quo iisdem injunctum, & praeceptum fuerat, ut idem Sacramentum fidelibus praedicarent, & de eo illos instruerent, et in gravi infirmitate ipsum reciperent; prout jam multo tempore antequam scriberetur Epistola D. Jacobi, in quacunque Orbis parte, ubi se contulerant Apostoli, faciebant & practicabant.

Et hic studiosus Lector observare non praetermittat, quod haec Epistola Canonica Divi Jacobi scripta est post editam Epistolam Divi Pauli ad Romanos; cum enim in ea mirè fuisset exaltata, ac commendata fides in Christum, & depressa opera Legis Moysae; inde ansam acceperunt Simon Magus, Menander, Carpocras, & alii haeretici sequaces docendi bona opera non esse necessaria profuturibus fidem Christianam; prout suo tempore denuò praedicarunt Lutherus, & Calvinus; ideo S. Jacobus Apostolus, ac etiam Divus Petrus, ac S. Joannes, suas scripserunt Epistolas, ut fideles certos facerent de bonorum operum necessitate, ut notat Cornelius à Lapide, & Tirinus in Prooemio ejusdem Epistolae Divi Jacobi. Porro Epistola D. Pauli ad Romanos scripta fuit post annum à morte Christi vigesimum sextum, ut probat idem Tirinus in *Chronie. Sacr. cap. ult. d. ann. 26.* Igitur non est credendum, quod fideles Christiani, qui in tot Orbis partibus baptizati fuerunt per annos viginti sex, & ultra ab Apostolis, & eorum discipulis, caruerint hoc Sacramento Extremae Unctionis; sed contra tenendum omnino est, quod Apostoli, sicut & alia Sacramenta, illud docuerint, & jugiter administraverint, juxta traditum sibi praeceptum à Christo; etsi de illo nullus mentionem fecerit in scriptis, nisi S. Jacobus in sua Epistola Canonica post annos 27. vel 28. à morte Christi conscripta.

DECISIO LXIII.

ARGUMENTUM.

Disputatur Ubi & Quando Sacramentum Extremae Unctionis sit à Christo Domino institutum? Referuntur duae opiniones. Inquiritur, An Unctio, quam faciebant Apostoli Marc. 6. 13. fuerit solum miraculosa, an etiam Sacramentalis? Rationes pro, & contra. Concluditur, hoc Sacramentum fuisse institutum à Christo post ejus Resurrectionem. Docetur, cur SS. Evangelistae de eo expresse non scripserint?

SUMMARIUM.

- 1 Sacramentum Extremae Unctionis ubi, & quando sit à Christo Domino institutum?
- 2 Missio Apostolorum ad sanandos infirmos unctione olei de qua Marc. 6. 13. an fuerit institutio hujus Sacramenti?
- 3 Nullus à Christo sanatus in corpore, qui non fuerit etiam sanatus in anima.
- 4 Apostolo quando sint ordinati Sacerdotes?
- 5 Unctio cum oleo, quam faciebant Apostoli Marc. 6. 13. erat miraculosa, non Sacramentalis ex communi opinione DD.

6. Unctio

6 Unctio prædicta fuit instituta Sacramentalis tunc, sed non pro tunc. Quod declarat.

7 Sacramenta non dantur non baptizatis.

8 Extrema Unctionis Sacramentum institutum est à Christo post ejus Resurrectionem, Rationes duæ num. 9.

10 Apostoli quando sint consecrati Episcopi?

11 Evangelista cur non meminerint expresse Sacramenti Extremæ Unctionis?

Attenta itaque certa Institutione hujus Sacramenti à Christo Domino facta, disputant Scholastici, ubi, & quando Christus Dominus illud instituerit? & circa hoc quæsitum duæ sunt præcipuæ Theologorum opiniones.

Prima est, quod Christus Dominus illud instituerit, quando misit Apostolos ad prædicandum cum potestate sanandi infirmos per sacram olei unctionem, ut legitur apud S. Marcum cap. 6. Vers. 13. *Et ungebant oleo multos egros, & sanabant.* Videtur enim dicendum, quod Apostoli uterentur ea unctione ex præscripto Christi non tantum ad salutem corporum, sed præcipue ad salutem animarum, quæ potissimum per hæc miracula à Christo intendebatur; ex ea communi Sanctorum Patrum sententia, quod Christus nullum sanaverit in corpore, cui etiam non concesserit salutem in anima, ut patet de Paralytico per Christum sanato in probatica piscina Joan. 5. 14 cui post sanitatem corporis restitutam dixit: *Ecce jam sanus factus es: jam noli*

amplius peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. Et idem constat de cæco illuminato Joan. 9. 36. quem postquam Christus illuminavit in oculis corporalibus, spiritualiter illuminavit in mente, dum illum ad credendum in Filium Dei induxit, dicens: *Tu credis in Filium Dei? Respondit ille & dixit: Quis est Domine, ut credam in eum? Dixit ei Jesus, & vidisti eum, & qui loquitur tecum ipse est.* At ille ait: *Credo Domine; & prociens adoravit eum.* Itaque cum illa Unctio, quam adhibebant Apostoli ad sanandum ægros præsumatur ordinata tum ad sanitatem corporum, tum ad salutem animarum, eo tempore videtur tenendum, quod fuerit à Christo Domino hoc Sacramentum Extremæ Unctionis institutum; ut ex DD. antiquis opinati sunt Beda, Theophylactus, Lyranus, Dionysius Carthusianus, & alii relati per Cornelium à Lapide in Commentar. D. Marci d. cap. 6. Vers. 13. & per Tirinum ibid. ac Barradam tom. 2. in Evangel. libr. 9. cap. 14. in fine. & ex DD. modernis censuerunt Alphonsus à Castro, Maldonatus, Franciscus Lucas, Richelius ibid. citati & Nugnus in 3. p. D. Thom. 9. 29. Supplementi diff. 2.

Porro huic opinioni quatuor sunt, quæ indissolubiliter refragantur. Primum, quod solus Sacerdos est minister hujus Sacramenti Extremæ Unctionis. Sed Apostoli eo tempore non erant Sacerdotes, quia tales ordinati sunt à Christo tantummodò in ultima Cæna, quando instituta Eucharistia, dedit eis potestatem consecrandi dicens: *Hoc facite in meam commemorationem.* Alterum, quod tunc Apostoli ungebant oleo illo etiam non baptizatos, & non moribundos: At Extrema Unctio instituta est tantum pro baptizatis, ac moribundis. Tertium, quod omnes uncti ab Apostolis sanabantur, & hoc non operatur semper Sacramentum Extremæ Unctionis, cujus infallibilis effectus est salus animæ per remissionem Venialium, & robur mentis; sanitas verò corporalis est incerta, & conditionata, quatenus profutura sit animæ salutis. Quartum, quod Tridentinum Concilium d. sess. 14 de Extr. Unct.

ait, per illam Unctionem adhibitam ab Apostolis fuisse quidem insinuatum hoc Sacramentum; insinuatio autem non est institutio, sed typus, prælium, & quædam adumbratio futuræ Institutionis; prout baptisimus Joannis adumbrabat & præfigurabat Sacramentum baptismi instituendum; ut latius confiderat Maltius in 4. sent. d. disp. 6. sub. num. 16. Neque ponderosa est responsio, quod tunc Christus dispensaverit cum Apostolis, ut ipsi possent ministrare hoc Sacramentum, quamvis non essent Sacerdotes, & quod etiam non baptizatis possent illud conferre; quia hæc repugnant recto ordini Sacramentorum, quæ danda veniunt à propriis Ministris, & solum iis, qui ingressi sunt in Ecclesiam per baptismum januam aliorum Sacramentorum; sine quo homines non sunt capaces receptionis gratiæ, & remissionis peccatorum, effectus principalis Extremæ Unctionis, quæ est Sacramentum. Ideo concludendum videtur, Unctionem illam, quam tunc dabant Apostoli, & de qua scribit S. Marcus d. cap. 6. Vers. 13. fuisse quamdam Unctionem miraculosam tantum, ad sanitatem corporum conferendam; non autem Sacramentalem, ut sentit Suarez tom. 4. in 3. part. D. Thom. d. disp. 39. sect. 2. n. 4. Cornelius à Lapide Comment. in S. Marcum d. cap. 6. Vers. 13. & Tirinus ibidem. Gonet tom. 5. tract. 6. disp. 1. num. 17. Layman d. libr. 5. tract. 8. cap. 1. num. 2. Billus in Hierurgia tom. 1. Verb. Extrema Unctio num. 244. §. 2. & Maltius d. disp. 6. num. 15. Vers. Verum.

Ut has difficultates effugiat, & à prædicta prima opinione non discedat Emin. Card. de Lauræa d. disp. 11. de Extr. Unct. num. 77. eam recipit cum hoc temperamento, quod scilicet fuerit instituta Unctio Extrema Sacramentalis, tunc, sed non pro tunc; id est, eo tempore, quando Apostoli missi sunt prædicare, & sanare infirmos unctione olei, ut refert S. Marcus d. cap. 6. Vers. 13. fuerit realiter institutum à Christo hoc Sacramentum; sed non pro tunc administrandum, ab eis neque in usu deducendum, quia tunc neque ipsi erant Sacerdotes, nec auditores erant tunc subiecta capacia, quia nondum erant baptizati, & sine baptismo recipere non poterant alia Sacramenta, cap. Si Presbyter 1. q. 1. cap. Veniens De Presbytero non baptizato. Propterea relevatus fuit usus hujus Sacramenti tempore congruo, nempe postquam fuerit publicatus baptismus, & in usu ductus; at ejus institutio probabiliter credi potest facta antecederet, quando Apostoli ministrabant illam Unctionem Olei curativam, de qua Marcus cap. 6. Vers. 13. & hac de causa cautè, ac prudenter dictum est à Tridentino Concilio d. sess. 14. de hoc Sacramento, apud Marcum fuisse insinuatum, per Jacobum autem Apostolum, fidelibus commendatum, ac promulgatum, intelligendo per promulgationem praxim, & usum Sacramenti post Ascensionem Domini; per insinuationem verò ejus realem institutionem ante passionem Domini, ab eo, ut supra factam. Hæc de prima opinione.

Secunda opinio est, quod hoc Sacramentum fuerit institutum à Christo Domino post ejus resurrectionem statim ac instituit Sacramentum Pœnitentiæ; videlicet, quando dedit Apostolis potestatem remittendi peccata, per illa Verba Joan. 20. *Quorum remisistis peccata, remittuntur eis:* tunc enim successivè Salvator instituit etiam Sacramentum Extremæ Unctionis; quod propterea censetur consequens Sacramentum Pœnitentiæ, & vocatur à Tridentino Concilio d. sess. 14. *Pœnitentiæ consummativum* ac,

veluti

veluti complementum. Ideo sequitur evidenter, & videtur satis probabile, quod Extrema Unctio Sacramentalis non sit instituta ante Sacramentum Pœnitentiæ, ne dicamus, accessorium præcessisse principale, sed statim Sacramentum Pœnitentiæ. Ratio hujus secundæ opinionis duplex est: Una, quia cum hoc Sacramentum supponat in Ministro potestatem remittendi peccata; hanc Christus non dedit Apostolis, nisi post Resurrectionem per supradicta Verba Joan. 20. Quorum remisistis peccata &c. quod nos fufius examinavimus in Decisionibus de Pœnitentia Decis. 12. num. 2. & 3. Ergo neque Extremam Unctionem instituit ante ejusdem potestatis traditionem. Altera, quia materia hujus Sacramenti est Oleum ab Episcopo consecratum, ut probavimus infra Decis. IV. Sed Apostoli non fuerunt ordinati Episcopi ante ultimam cœnam; ergo neque ante ultimam cœnam Extrema Unctio fuit instituta siquidem licet certum sit Apostolos fuisse à Christo ordinatos Episcopos, ut testatur S. Clemens Papa Primus

lib. 8. Const. Apostolic. cap. ult. Sed non habemus expressum tempus, in quo fuerint ordinati Episcopi; & magis communis sit opinio, fuisse ordinatos Episcopos in ipsa ultima cœna, ut tenet idem Eminentiss. Cardin. de Lauræa in 4. Sent. d. tom. 4. disp. 7. num. 72. colligitur dicta secunda ratio, quod scilicet Extrema Unctio non fuerit ante Passionem Domini instituta: cum adhuc Apostoli obtinuerent characterem Episcopalem neque facultatem consecrandi materiam ejusdem Extremæ Unctionis. Igitur probabilius censetur, fuisse institutam post Christi passionem scilicet successivè post institutum pœnitentiæ Sacramentum; ut dissertunt, & concludunt Suarez d. tom. 4. in 3. p. D. Thoma disp. 39. Sect. 2. n. 5. Aversa de Extr. Unct. quest. Unica Sect. 1. Layman a. lib. 5. tract. 8. cap. 1. num. 2. Gonet d. disp. 1. n. 18. Amicus, Aretinus, Hiribarnes, & alii recentiores, quos citat, & sequitur Mastrius d. disp. 6. n. 14. in fin. cum quibus concordat Hermes Theologicus tom. 8. cap. 9. Vers. Quando verò.

Sed dicet aliquis, cur Sancti Evangelistæ non meminerunt expressè, ac distinctè institutionis hujus Sacramenti Unctionis Extremæ? Huic instantiæ respondet Mastrius d. disp. 6. num. 17. his verbis: Evangelistæ solliciti fuerunt in iis Sacramentis recensendis, quæ ad salutis necessitatem pertinent; & ad Ecclesiæ dispositionem, ejusque à reliquis sectis distinctionem: hoc autem Sacramentum non est ad salutem necessarium, sicut neque Confirmatio. Imò neque materia, & forma Sacramenti Ordinis habentur distinctè apud Evangelistas, & tamen hæc tanquam à Christo instituta acceptantur ab Ecclesia. Sic ergo in proposito perpetua traditione Ecclesiæ, & usu apud Græcos, & Latinos constat Extremam Unctionem esse Sacramentum à Christo Domino institutum; plura quippe sunt, quæ Christus ore tenus per Apostolos tradidit Ecclesiæ, ut colligitur ex cap. 1. Act. ubi Christus dicitur apparuisse Discipulis per dies quadraginta, & cum eis convensens de Regno Cælorum fuisse locutus, instruens, & erudiens eos de omnibus ad Ecclesiæ gubernationem pertinentibus. His consonant ea, quæ scripta reliquit ipsemet Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. disp. 11. num. 8. sic dicens: Non omnia, quæ tenuit, ac tenet Ecclesia, habentur in scriptura; sed ex eis multa per traditionem accepta sunt. Et hic fuit Calvinus error lib. 4. Instit. cap. 8. §. 8. quem accepit à Manicheis, & Marcionitis, dicentibus solum verbum scriptum esse ad salutem necessarium. Contrarium Doct. Clericali Tom. 1. Lib. 1.

definierunt Concilia, & Patres, nimirum non omnia in verbo scripto haberi, sed multa in traditionibus; Ecclesia enim traditione, & autoritate regitur ex dist. 11. cap. Catholica: & Christianos non esse, qui traditiones non recipiunt, docuerunt Damascus Episc. 2. Marcellinus Episc. 1. Syricus Episc. 4. dist. 12. cap. Rideliculus est, & Concilium Constantinopolit. 4. cap. 1. Senonensis. cap. 5. ac Treverensis. cap. 4. Idem repetit sub num. 35. subdens: Non posse de Institutis à Christo solidius assignari fundamentum, quam traditionem eorum, qui cum eo sunt conversati, & per manus ad suos veros successores transmiserunt. Igitur quamvis non sit ab Evangelistis notatum expressè tempus, quo fuit à Christo institutum Sacramentum Extremæ Unctionis, cum illud ab Apostolis fuerit practicum, & per traditionem ad successores Episcopos, ac fideles transmissum præter promulgationem in scriptis de eodem per Divum Jacobum factam, certum sumus de vera ejus Institutione, etiam ante Passionem Christi, an post ejus Resurrectionem emanaverit, Scriptura Sacra non dicat.

DECISIO LXIV.

ARGUMENTUM

Traditur definitio Sacramenti Extremæ Unctionis, cujus materia est Oleum olivarum ab Episcopo consecratum. Explicantur sex genera Oleorum, & ostenditur, aliud esse Oleum Nominale: aliud Naturale: aliud Artificiale: aliud Supernaturale: aliud Infernale: aliud Sacramentale. Circa omnia prædicta variæ eruditiones habentur, præcipuè de bonitate, & usu Olei naturalis: de Obligatione solvendi Decimam de ipso. De Lucernis perpetuis antiquorum. De Oleo, quo Reges Francorum inaugurantur. Et de aliis miraculis multis.

SUMMARIUM.

- 1 Definitiones aliæ Physicæ, aliæ Metaphysicæ, aliæ Quidditivæ, aliæ Quietativæ.
- 2 Definitio Sacramenti Extremæ Unctionis tradita à Scoto.
- 3 Oleorum genera sex.
- 4 Oleum Nominale quale sit: Exempla tria.
- 5 Olei, seu Olii fluminis descriptio, item pisces.
- 6 Olea ex fontibus nascentia, seu potius aqua crassa, & sulphurea.
- 7 Olea Balenarum, Thynnorum, & aliorum magnorum piscium.
- 8 Oleum naturale est verum Oleum factum ex olivis. De eo notabilia quatuor.
- 9 Oleum non contrahit contagium, prout neque Panis neque Vinum.
- 10 Matthæus Veglenfis Min. Conv. Theologus Publicus Paduæ laudatus.
- 11 Olei usus quadruplex. Et qui?
- 12 Cardinalis de Nores Canotaphia Pisana commendata.
- 13 Decima debetur Parocho de Oleo olivarum noviter plantatarum.
- 14 Oleorum artificialium species innumera.
- 15 Nardino oleo, ac balsamo Odoratissimo olim lampades Ecclesiarum nutriebantur.

O

16 Lucerna